

A^o. 1830.

BREDASCHE

Staat-, Letterkundig-,

Nieuws-

Zondag

en Wetenschappelijk

Blad.

den 19 December.

N E D E R L A N D E N .

BREDA, den 18den December.

Bij besluit van Z. M., van den 12den December 1830, zijn, in onze provincie, tot Burgemeesters, bij continuatie, aangesteld, de navolgende heeren, als:

Voor 's Hertogenbosch, Mr. *Arnoldus Gerbandus Verheijen*; voor Bergen-op-Zoom, *Petrus Josephus Cuijpers*; voor Breda, Mr. *Jean François de Roy*; voor Eindhoven, *Renier Peter Smits*; voor Geertruidenberg, *Adrianus Johannes Verkouteren*; voor Grève, *Johan Daniel van Gote*; voor Heusden, *Johan Albertus Rietvelt van Herpt en Sprang*; voor Oosterhout, Mr. *Jan Simon Hallingius*; voor Willemstad, *Johannes van Oldenberg*.

— De heer *van Zuijnen van Nyevelt*, voormaals gezant van Z. M. bij de verheven Porte, is, zoo wij vernemen, door Z. M. tot buitengewoon gezant te Londen benoemd. Z. Excell. zal eerlang naar deze bestemming vertrekken en de conferentien met de ministers der verbonden mogendheden bijwonen.

— Eergisteren is Zr. Maj. brik de *Pegasus*, van 18 stukken, door Z. M. stoomjagt de *Leeuw*, van Rotterdam naar het kanaal van Voorne geleept, om verder, te Hellevoetsluis, voor de active dienst gereed gemaakt te worden.

— Te Dordrecht is, II. Woensdag, binnen gemarcheerd het 2de bataillon der Zuidhollandsche mobiel gemaakte rustende schutterij, sterk 840 man, onder kommando van den Luitenant-Kolonel *Holle*. Ook is opze flotille wederom vermeerderd met twee gaffelkannonboeten, welke het anker voor Gorinchem hebben laten vallen en aldaar gestationneerd zullen blijven.

— Men meldt uit Brussel van den 15den dezer, dat van daar twee batterijen veld-artillerie vertrokken zijn; de eene zich rigtende naar de zijde van Maastricht, de andere den weg naar Antwerpen nemende. Naar het heette waren die batterijen ten volle compleet, en goed bespannen. Men weet echter uit vroegere opgaven, wat de Belgen volkomen uitgerust en voltallig noemen!

— De aankomst van Engelsche fregatten voor de haven van Ostende, schijnt niet meer dan een los gerucht te zijn geweest, ten minste al de brieven van Ostende, te Brussel en Antwerpen aangekomen, maken er volstrekt geen gewag van, hetgeen, indien er iets van ware, voorzeker het geval zou zijn geweest.

— De Belgische bladen doen het gerucht gaan dat de generaal *Chassé* de Citadel van Antwerpen verlaten en door den generaal *George* vervangen zou worden. Wat zouden zij wel niet geven om door hen dien zoo gehaten en gevreesden *Chassé* te kunnen verwijderen.

— Zie hier den inhoud van het verslag van *Goblet*, chef van het comité van oorlog, hetwelk wij in ons Nummer van gisteren beloofd hebben, over den staat des legers, daarbij overleggende rapporten van den generaal *Nypels* en den intendant generaal *Chazal*, welk een en ander de volgende resultaten opleverden.

De vrijwilligers zijn thans verdeeld in drie brigaden: de 1ste, gecommandeerd door den generaal *Mallinet*, bestaande uit 4 bataillons, eene compagnie artillerie en een detachement pontonniers. Eene complete en wel voorziene batterij is aan deze brigade toegevoegd, welke zich in dit oogenblik in de provincie Limburg bevindt. De 2de brigade bestaat uit het korps van den generaal *Niellan*; eene compagnie artillerie met deszelfs materieel beviacht zich daarbij. Zij bezet Turnhout en strekt hare posten op haren regter vleugel zoodanig uit, dat zij met het korps van de Maas verbonden is. De 3de brigade, onder de bevelen van den Luitenant kolonel *Ferson*, is zamengesteld uit 5 bataillons. Deze brigade verdedigt de grenzen, in het gansche westelijk gedeelte der provincie Antwerpen. Deze onderscheidene brigaden, thans door afdeelingen reguliere troepen en eene ontzagwekkende artillerie ondersteund, zijn in staat (volgens *Nypels*) om niet alleen het hollandsche leger, maar aan al deszelfs bondgenooten, wie zij ook mogen zijn, het hoofd te bieden!! Bij eene algemeene revue te Antwerpen op den 1 November beliep het aantal vrijwilligers 521 officieren en 8177 onder-officieren en soldaten. Bij eene tweede revue den

16 Nov. telde men slechts 342 officieren en 4752 onder-officieren en soldaten onder de wapenen; aldus was het effectief in 6 dagen tijds met 3083 strijders verminderd. Van eenen anderen kant doet men opmerken, dat op het minste teeken van gevaar of vijandelikheden, de gelederen zich met eene bewonderingswaardige snelheid vulden.

De vertraging in de reorganisatie der linie troepen wordt toegeschreven aan den toestand, waarin de bestanddeelen, waaruit zij zamengesteld moesten worden, zich bevonden. Op 21 militaire intendanten in de verschillende kommandementen waren er slechts 4 Belgen, die hun Vaderland in de dringendste oogenblikken niet konden dienen. Op weinig uitzonderingen na, waren alle kwartiermeesters Hollanders; hetzelfde was met de sergeant-majors het geval.

De verbazende onevenredigheid tusschen de Belgen en de Hollanders, in de administratie van oorlog, was alzoo oorzaak dat er vele ambtenaren ingeroepen moesten worden, wier ijver het gebrek aan ervarenheid en kundigheden vergoed. Zij werken reeds zonder moeilijkheid.

Bij de algemeene organisatie van het leger heeft men de dwalingen van de oude administratie moeten behouden, omdat zij door de officieren, welke weder in dienst getreden waren, het best verstaan werd. Men heeft de tractementen der officieren nog niet verminderd, in aanmerking nemende, dat zij in eene geheele uitrusting moesten voorzien. Men zal het ration van 1/2 kilogramme brood 's daags per man invoeren.

Een besluit voorzag in het verhalen van militaire voorwerpen. De miliciens, wier dienptijd nog niet uit was, zijn weder onder de wapenen geroepen. Echter is de jongste klasse weggezonden, als niet geoefend, de oudste desgelijks, om hen niet aan een beroep te onttrekken, dat zij met tegenzin verlieten. Zij werden rijkelijk geremplaceerd door de vrijwillige werving. Het was zeer moeilijk zich wapenen te verschaffen; dewijl de Hollanders geen depot van draagbare wapenen in België hadden, en die uit de magazijnen van Luik, waren door het volk genomen, hetwelk niet willens was dezelve af te staan. Het aankopen ging traag, aangezien de verkoopers vreesachtig waren. Het remonteren der kavallerie en artillerie was even moeilijk; daar de paarden, benevens het overige materieel bijna allen in Holland waren gebleven, en de premie, welke men aan hen uitgelooft had, die er zouden terug brengen, te gering was. België zelf leverde niet genoegzaam paarden voor de remonte op, en men moest dezelve van buiten 's lands doen komen; dan de genomen maatregelen heloofden eenen volkomen goeden uitslag.

De organisatie der linie troepen gaat voort. Er zijn reeds 35 bataillons van dit wapen en verscheidene van de jagers. De reorganisatie der kavallerie leverde beletselen op, dewijl de Belgen van dit wapen bijna geheel uitgesloten waren. Het gouvernement heeft zich dus bij een niet zeer aanzienlijk personeel moeten bepalen; echter zijn het 1ste en 2de jagers en het 1ste lanciers reeds gevormd. Men heeft 900 paarden en wachtte er nog 600. Alles doet gelooven, dat er met het voorjaar 5 regimenten zullen gemonteerd zijn.

Twintig compagnien artillerie zijn al gereed en 5 zijn het bijna. Elk zal 50 vuurrunderen hebben. Zij zullen te samen een leger van 30,000 man ondersteunen. Er is slechts een bataillon trein in onze provincien gebleven. Wij hebben eenen hoop voor het remonteren van 5 compagnien veld-artillerie, de 5 anderen zullen gecompleteerd worden. Het materieel te velde heeft uit 300 vuurrunderen.

De officieren der genie waren bijna allen Hollanders, en op 140 officieren waren er in alles 10 Belgen. Dit wapen zal echter bij ons ook spoedig gevormd zijn. Wij hebben 21 vestingen met een onnoemelijk materieel. De werken er van waren voor een jaar aanbesteed; de gewone voor f 370,000 de andere voor f 170,000.

nog verschuldigd voor f 531,000, en er blijft nog te doen
v. f 862,000.

De vereeniging er van kan niet plaats hebben, dan na dat onze
rekeningen met Holland geregeld zijn. Volgens de tractaten met
Engeland, moesten Frankrijk en de Nederlanden dezelve dragen;
aangezien het in 1795 de besittingen eerst begonnen is na de
overgave, zoo behoort alle vroegere schuld ten laste van Holland
te zijn.

De gendarmerie, geheel zamengesteld uit oude soldaten, is
deels door de Hollanders, deels door het volk gedemonteerd. Het
missen dezer magt zal betreurd worden; zij wordt thans weder
gereorganiseerd en bestaat uit 947 man, waarvan 704 gemonteerd.

De officieren van gezondheid doen hunne dienst met ijver, en
hun zullen gepaste onderscheidingen verleend worden.

Men zal niet nodig hebben hierbij de aanmerking te voegen
dat de heer Goblet, naar de uitgebreidheid van zijn verslag, ook
de leugens naar die mate heeft vergroot.

— Volgens bijzondere, uit Berlijn ontvangene brieven, zoude de
opstand te Warschau begonnen zijn met een aanslag op het le-
ven van den grootvorst Konstantijn. Dertig leerlingen der mili-
taire school hadden zich met de uitvoering belast. Zij zijn zelfs
tot in het voorvertrek van dien vorst doorgedrongen, waar zij de
dienstdoende officieren van kant gemaakt hebben. Gelukkig is de
Grootvorst met zijne echtgenoot, langs eenen geheimen trap, het
gevaar ontkomen; waarna zij zich met de Russische troepen en
twee Poolsche regimenten tot achter den Weichsel hebben terug-
getrokken. De laatste berigten uit Warschau behelsden, dat er
nog aanhoudend in de stad gevochten werd.

Indien het waar is, en hetgeen wij zien gebeuren, laat bijna
niet toe daarvan te twifelen, dat al de woelingen en onlusten
van dezen tijd de uitvloeijsels van eenzelfde beginsel of zamen-
zwering zijn, dan kan ook de bovenstaande bijzonderheid bewijzen,
wat er, niet alleen voor de vorsten, maar ook voor de volken te
wachten staat, wanneer een zoodanig beginsel op den duur mogt
zegerieren. De Robespierres en Marats herleven; nog maar eene
schrede verder en Europa ziet de schavotten van het laatst der
vorige eeuw herrjzen, en de bijl der guillotine zal het bewijs
geven waartoe de drukpers, wat zij ook vermogt, krachteloos was.

— Sedert eenigen tijd was men in Frankrijk bedacht om de stad
Lyon in staat van tegenweer te brengen. Er schijnt thans aan die
gedachten meerder gewicht gegeven te zullen worden. Wij lezen
althans in de *Journal du Commerce de Lyon*, dat de Ingenieur
met het bestuur der vereischte vestingwerken belast, reeds te Lyon
aangekomen was.

— Men schrijft uit Frankfort, dat de bondsvergadering zich
voortdurend niet het nemen van alle maatregelen van voorzorg
bezig houdt. De kommandanten in de vestingen van de confede-
ratie hebben laatst bekomen dezelve in staat van goeden tegenweer
te brengen. De Prins van Hesse-Homburg opperkommandant van
Luxemburg, bevindt zich mede te Frankfort tot het ontvangen zij-
ner onderscheidene instructien. Men zegt zelfs, dat het bondge-
nootschap het Prussisch Gouvernement gemagtigd heeft om, in
zekere bepaalde omstandigheden, in haren naam het Groothertog-
dom met 40,000 man te bezetten.

In Gent vernemen wij van goeder hand, verklaart men zich
meer en meer tegen het opgeworpen bestuur, gepasseerde Zondag
is het Oranje-Vaandel door de straten gemaakt, en de menigte
was met de Oranje-kokarde voorzien.

Gravenhage, den 17den December.

De plaatselijke besturen zijn uitgenoodigd geworden om met den
meesten spoed op te maken, en aan het provinciaal bestuur in te
zenden een ingevulden staat, aanwijzende het aantal manschappen,
hatvelk tot en met 15 December, als vrijwilligers of gesigneer-
den bij den Isten ban der schutters, ter verdediging van het vader-
land is ontrokken, van die manschappen welke a snog daartoe
bestemd zijn of van de zoodanigen, die ter handhaving van rust
en orde op de plaatsen aasderden aan de geneesste schiedblij-
ven. Bij dezen staat zal verder behoeven te worden gemeld de
vrijwilligers, die tot de schutterij behoorende en welke ingelijfd
zijn bij de infanterie, cavalerie, artillerie of bestemd zijn voor de
armade op de rivieren.

Daarbij zal eindelijk nog moeten worden opgegeven de vrijwillige
ontpanden, in de varrende bij de besturen aangekondigd zijn, welke
verleend zijn ter bevestiging van uitrustingen van schutters, of an-
dere manschappen; voor de achtergelaten betrekkingen van vrijwil-
ligers en schutters; ter verzorging van gekwetsten of nagelaten be-
trekkingen van gesneuvelden; voor het fonds ter aanmoediging van
de wapendienst, en tot stijging van 's lands kas of ter ver-
dediging van den vaderlandschen grond; zullende ook van andere
aanbiedingen daarbij moeten melding gemaakt worden.

P. A. N. K. R. I. J. K.
Paris, den 12den December.

— De *Gazette de France* bevat het volgende zeer merkwaardige
artikel:

» De gebeurtenissen in Polen kunnen veel bijdragen tot het
beoordeelen van den aard der omwentelingen in onzen tijd. De
eerste tijding, die wij van deze gebeurtenis hebben ontvangen,
heeft ons eene volslagen omwenteling aangekondigd: de Fransche
kokarde opgestoken, de Russen vermoord en verdreven, een pro-
visioneel bestuur daargesteld en Polen herboren. De tweede tij-
ding heeft ons gemeld, dat de driekleurige kokarde afgelegd was,
dat getrouwe regimenten den Groot-Vorst Konstantijn over den
Weichsel gebragt hadden, dat Polen Keizer Nikolaas erkende en
zich bepaalde tot de vraag, om als eene van Rusland afgezonderde
natie te worden beschouwd en dat geen Russisch leger deszelfs
grondgebied zou bezetten.

» De Belgische revolutie had hetzelfde kenmerk opgeleverd.
Eerstelijk de Fransche kokarde opgestoken, vervolgens de burgerij
op zich nemende het besturen der beweging, toen de vordering van
eene scheiding onder Koning Willem en eindelijk het nationaal
congres, de Nassaus uitsluitende onder het verwerpen van eene
republiek en het decreteren eener monarchie.

» Even zoo hebben, in Brunswijk en in Saksen, de oproerige
bewegingen ten gevolge gehad, om broeders in plaats van hunne
broeders op den troon te brengen. In Engeland is de weerstit
der Fransche revolutie slechts op eene verandering in het minist-
terie uitgelopen.

» In Spanje en in Italie is de beweging tot dus verre mislukt.

» Wij moeten derhalve erkennen, dat wij in eenen tijd leven,
waarin republieken mislukken en er slechts halve revolutien tot
stand komen.

» Deze daadzaken verdienen ernstige overwegingen, als kunnende
bijdragen, om de voortgangen der Europeesche rede te doen begrij-
pen en te doen zien, dat de denkbeelden der volken zeer nabij de
ware orde van zaken zijn. Kwajik gestelde tractaten en slecht
beraamde constitutien, zijn de eenige oorzaken van de wanorden
dezer dagen en de verbeeldingskracht der volken gaat niet verder
dan de geneesmiddelen, welke aan de begane misslagen kunnen en
moeten worden toegebragt, daar is slechts eene partij, welke, van
deze gebeurtenissen, tot eenen algemeenen oorlog gebruik zou wil-
len maken.

— Heden is alhier het lijk van den algemeen betreunden Benjamin
Constant, met de meeste plegtigheid ter aarde besteld. Commissien
uit de Kamer der afgevaardigden en van andere lichamen maak-
ten den trein uit, waaraan zich vreedzaam nog eene ontzag-
lijke menigte had aangesloten. — Toen men de Protestantsche Kerk
verliet, want de heer B. Constant behoorde tot deze geloofsbelij-
denis, waren er eenige heethoofden, die door het geschreeuw:
» Naar het Pantheon! de menigte zochten te verleiden, doch weinige
ernstige woorden van den prefect van het Departement waren ge-
noeg, om eene warorde ten dien aanzien voor te komen.

De Heeren Silberts, Othlon Barröt, en Lafajette hebben bij
het graf, tot lof van den overledenen gesproken, de laatste en-
dige zijne redevoering met de volgende woorden: » Hij, dien wij
betreunden, heeft echter het geluk gehad de heilzou der vrijheid
te werven de tweede maal voor Europa te zien dagen; hare straten,
die van de driekleurige koepel van ons raadhuis uitgaan, ver-
spreiden zich reeds in de vlakten van België, in de bergen
van Zwitserland, ja tot aan de oevers van den Weichsel.

Zie daar dan alle deze onlusten, als zoo vele uitvloeijsels der
fransche omwenteling, geschilderd en erkend!

Men verzekert dat de hertog van Montemar niet later dan
morgen naar Petersburg zal vertrekken.

De laatste tijdingen uit Zwitserland van den 4den dezer mel-
den, dat eindelijk ook de volksbewegingen in het kanton Bern wa-
ren doorgedrongen; de stad werd door een aantal landlieden be-
leidegd, en de regering zocht te vergeefs bij burgers en militai-
ren de gewenschte hulp; — het was dus te voorzien dat men dok
daar tot eene verandering van constitutie zoude moeten voortgaan.
Er zal deser dagen eene pronkie tot puits het front zien.
Men begroot derzelver gefal op veertig. Onder deze zijn er 17 van
de benoeming der beruchte 100 dagen, 5 uit den Hofstoet van Lo-
devyk Philippus en de overige negenog alle uit de kamer der
afgevaardigden. Het verdient opmerking, dat onder die allen
niet eene geboortig is, noch kunstenaar is, en het blad,
welk deze bijzonderheid mededeelt, zegt niet ten onrechte, dat
het in de regerende eeuw, waarin men van alle kanten, ten
lijke als een tot ommekeer terugvoerende geestesbeschouwt, — dat het
in de eeuw een vriend verschijnt is, te zien dat men met terig-
zetting van nijverheid en burgerlijke verdiensten, hoofdzakelijk in
eenige generaals den steun van het paarschap beschouwt, sommige
willen, dat de tegenwoordige toevang der Franschen langzamerhand
van de begrippen der eeuw terugvoert.

Men leest in den *Courrier Français*: dat er een offensief en defensief alliantie tractaat tusschen Napels en Oostenrijk gesloten is, waarvan het voornaamste artikel zoude zijn, dat het Napolitaansch gouvernement zich verbindt, om 40,000 man aan Oostenrijk te leveren, hetwelk van zijnen kant 15,000 man zoude zenden, om het koninkrijk Napels te bezetten. — Hierop laat de *Courrier* de aanmerking volgen: Ziedaar eene daadzaak, het zal te bezien zijn of zij met het beginsel van non-interventie zal stroken.

Dezelfde *Courrier Français* zegt eenige dagen later, bij het mededeelen van de tijding der uitgebrokene insurrectie in Polen: deze onverwachte tijding heeft gisteren avond eene groote sensatie te weeg gebragt; de Polen zijn dronken van vreugde. Het oogenblik is voor Frankrijk gekomen, om deszelfs besluiteloosheid te verlaten. Het kan die volken niet laten onderdrukken, welke slechts datgene willen, wat het zelf wil: *Onafhankelijkheid en Vrijheid*. — Ook wij zeggen nu, om de magtige consequentie van den Franschen Postiljon even in het licht te stellen: het zoude te bezien zijn, deze daadzaak met het beginsel van non-interventie zoude stroken.

P O L E N.

WARSCHAU, den 7den December.

De benoemde Dictator, generaal *Chlopicki*, heeft op doodstraf verboden, de grenzen der naburige Staten gewapenderhand te overschrijden. Zijne gestrengheid behoudt de orde en discipline. Gisteren is één soldaat wegens insubordinatie doodgeschoten.

Gisteren is op bevel van den Dictator in alle kerken eene plegtige godsdienst gehouden, om den Allerhoogsten voor de herstelling der rust en orde te danken.

De generaal *Woyczynski* is tot bevelhebber der zekerheidswacht, die door geheel Polen is opgericht, benoemd geworden.

Het bestuur heeft bevolen, dat de uit het arsenaal gehaalde wapenen, moeten terug gebragt worden; dat de kweekelingen de scholen weder moeten bezoeken; enz.

De Russische troepen zijn over Lublin getrokken. Zondag hadden zij hun hoofdkwartier in Riezjowol en Dingsdag zouden zij te Ruitawij zijn. Bij de voorhoede, bestaande uit uhlanen en huszaren, bevindt zich de gekwetste generaal *Rozniski* in een rijtuig.

M e n g e l i n g e n.

Donkere wolken paktten zich op den staatkundigen gezigteinder te samen, en weldra zal het beslist zijn, of de vredeoor, voor langen of slechts voor eenen korten tijd, zal beneveld blijven.

In het eerste geval, is België, de onmiddellijke oorzaak van eenen algemeenen oorlog, en zal het tooneel leveren, waar de grootste strijd voor het onafhankelijk bestaan, niet alleen van die gewesten, maar van de grotere rijken van Europa, zal beginnen, doch waarachtig waarschijnlijk niet zal eindigen.

De oorzaken, welke tot dezen strijd aanleiding kunnen geven, zijn naar ons gevoelen tweederlei.

In de eerste plaats, kan dezelve voortspuiten uit de onmiddellijke hulp, die de verbondene mogendheden, maar vooral Pruisen, ons zoude kunnen bijbrengen, in het geval, dat het provisionaal gouvernement van België, eene wapenschenking moede, waarbij zij bedongen voordelen niet hebbende kunnen verkrijgen, dezelve brak, om ten gevolge der reeds door hetzelfde gedane bedreiging, Gelderland en Noord-Brabant vijandelijk aan te vallen. Beide gewesten, nu niet gelijktijdig door drie Hobbe's leger konnende verdedigd worden, zou de hulp van Pruisen, in die omstandigheden, aan den kant van de eerstgenoemde provincie, ons van een onberekenbaar nut kunnen zijn, Yterwijl de Hollandische krijgsvanden, onverdeeld de kracht kunnen wapenen, op de Noord-Brabandsche grenzen, aan onze vijanden, kunnen doen gevoelen. De uitkomst van deze combinatiën zou als dan niet twijfelachtig zijn, en eene overwinnende vereniging tusschen beide legers, zoude weldra kunnen plaats hebben.

Zoo lang men zich binnen de grenzen van Oud Nederland hield, bleef het alleenlijk eene hulp van getrouw geblevene doch vijandelijk aangevallene gewesten, van de Nassauische dynastie, en het grondbeginsel van niet tusschenkomst, ongeschonden. Heeft men echter eenmaal eene zoete voorsmaak, van gepitete martieren, gehad, heeft men nog daarbij het aangepaasde vooruitzicht, aangedane verdedigingen te kunnen wreken, dan is ja dan overschreidt het leger de grenspalen, en het thans zoo onberedeneerd aangenomen beginsel, waarvan wij hierboven spraken, wordt pperlijk geschonden, en, in dat geval, krijgt Holland, onvermijdelijk eene rol in het groot treurspel, waarin niet alleen het toekomstig lot van België, maar ook dat van Frankrijk zal beslist worden. (aangenomen dat Frankrijk, zich de zaak van België aantrekt.)

In de tweede plaats, veronderstellende dat wij niet aangevallen werden, en eene wapenstilstand, tusschen de oorlogvoerende par-

tijen gesloten werd, en Rusland in vereniging met Pruisen, de uitsluiting van het Huis van Nassau door het nationaal congres, als eene oorlogs-verklaring aannemende, België door kracht van wapenen, wilde dwingen deze uitsluiting te herroepen; dan wordt het meer genoemd beginsel insgelijks verworpen en eenen algemeenen oorlog onvermijdelijk.

Welke rol blijft in dat geval voor Holland benoemd? In eenet vraag die bij elk een reeds zal opgekomen zijn, die over de toekomst heeft nagedacht.

Zou Holland, in dat geval, zich eene zaak aantrekken, die de zijne niet meer is? zou het zich, zonder noodzakelijkheid, in eenen oorlog wikkelen, die deszelfs krachten zou ondermijnen en voor eigen verdediging verlammen? of zou Holland, sterk op zijne grenzen, slechts aanschouwer van het treurspel blijven, en de ontknooping, gewapenderhand afwachten?

Voor ons, wij wenschen geen Nassau op den troon van België, dit zou ons onvermijdelijk in aanraking met een volk brengen, hetwelk elken opregten Hollander in zijn hart verfoeit; — de laatste veronderstelling, is dus naar ons gevoelen, voor Holland het veskieslijkste. Te meer nog daar wij nimmer het oog van het liberale Engeland moeten afwenden. En welke rol zal het non-interventie sieks Engeland aannemen; — met welk masker zal het zijne bedoelingen voor het oog van Europa verbergen? Denkelyk uit pure edelmoedigheid, eene gewapende neutraliteit, om, ingeval Frankrijk het onderspit lijdt, de kust van Afrika, of wanneer wij, door eene ongewenschte nederlaag onzer bondgenooten, in het verderf werden gesleept, onze kolonien, uit koutere menschelevendheid in te pakken, om ons ten minste van dien leet te ontheffen! Bij welke gelegenheid lord *Greif* zeker zoude verklaaren, dat dit een *untoward event* was.

Intusschen blijft het onweder broeyen, en wij in verwachting waar het zal uitbarsten. Blijven alle de verbondene mogendheden, neutraal, en wij in het *statu quo* waarin wij thans geplaatst zijn, dan zullen zich de zaken in België zoodanig, door het heerschende geldgebrek, verwarren, dat het ligt mogelijk konde zijn dat, provincies-gewijze, België, zich smekend tot den Hollandischen troon kwam wenden, om bij het oude Holland te worden opgenomen. Antwerpen en Gent, schijnen nu reeds tot het doek van dezen stap, gehegen te zijn. Welke rol zouden wij dan moeten spelen?

Bij het doen van zoodanige veronderstellingen, had de minister van finantien wel eens achter het gordijn, hetwelk de voor den neus onzer gedeputeerden heeft dicht geschoven, kunnen kijken; al ware het dan ook in een geheim comite geweest.

Intusschen willen wij, en van het gouvernement, en van de toekomst niets kwaads vermoeden; alleen vinden wij het nog noodig onze *Engelsche getrouwe bondgenooten* een weinig nauwkeurig op de vingers te kijken, juist, omdat onze kolonien, in deze oogenblikken, met een chaos van administratieve verwarring, zijn te voorschijn gekomen, en de *Engelsche* vruchten beloven. Woordruit zien, is nimmer onnoodig, al hoort men ook gaffen in het gordijn moeten maken.

Het *Journal de la Haie* heeft een rubriek geproduceerd, benaming van *Hal Mésodges des Journaux*. Dit borddeel kan geteekent, chaant echter slechts de groote del grove logens aan; en te regt om ze *allice* uit te spreken, daartoe zou zelfs het formaat van den *Atlas* te beperkt zijn.

2 JANUARIJ 1848

De Engelsche *Courier* wenscht de Belgen geluk met de keuze van zulk een bekwaam en achtlingwaardig diplomaat als — Meester *Stromer*. Men kan daaraan afleiden, wat de Engelsche postiljon onder de woorden bekwaam en achtlingwaardig verstaat.

Wien in de tegenwoordige, door geheel Europa verspreide onlusten, niets anders ziet dan een strijd tusschen misnoegde onderdanen met het wettig gezag, vergissen zich. Hooger zetelt het beginsel van een strijd, waarvan het einde nog ver verwijderd staat. Het is een kamp tusschen beginsels en leeringen; tusschen waard en lofen. De overwinning van de eene of de andere, beslist over meer dan eene grenscheiding of eene vorstelijke kroon. Wie het zwaard ter verdediging aangevord heeft, vergeet niet, dat in zulk een kamp het zwaard alleen de zegespraal niet verzekert.

Wat ook de aanvankelijke uitslag van den bedoelden strijd moge zijn, zeker is het, dat het einde niet anders dan de zee der waarheid zijn kan. Dat staat vast! Niet vergeefs heeft het bloed onzer voorvaderen voor hare zaak gevloeid; en wat zij, ten koste van dat bloed verworven hebben, is geene vlugtige bezitting. Het komt

op niets op aan, te loonen, dat wij willen, wat zij wilden; en ook onze overwinning kan niet twijfelachtig zijn.

Het is meermalen, en te regt opgemerkt, dat de rang van eenen staat niet door hare fysieke krachten bepaald wordt. Zoo ooit, een staat, dan is thans Noord-Nederland op een standpunt, waarop het *senlijsh* kan, dat deze uitspraak waarheid is.

AAN DE REDACTIE DER BREDASCHÉ COURANT.

De soldaten van het 2de marsch-bataillon betuigen hiermede hunne dankbaarheid aan de vrienden des Vaderlands voor de hun toegezondene 100 paar wollen Handschoenen, welke met graagte aan hen gedragen worden, en eene aangename herinnering geven aan die weldenkende *Hollanders*.

VADERLANDSCHE GIFTEN.

- Breda, den 18den December.
- Voor onze dappere krijgslieden te veld hebben wij, sedert gisteren, de navolgende paren Wanten met vingers wederom ontvangen:
- 24 Paren uit Utrecht van den heer G.
  - 108 " Uit Amsterdam van den Hoog Ed. Gest. heer F. van de Poll, Burgemeester van Amsterdam.
  - 90 " En 10 blaauwe slaapmutsen mede uit Amsterdam, met de regelen: *In het geloof, tot eer van God en met een dankbaar hart geschonken.*
  - 30 " Van N. X. te Gravendeel.
  - 217 " Van den Heer W. E. Schorn te Utrecht.

49 Paren Wanten, benevens 10 Slaapmutsen, voor welke de edelmoedige vaderlanders, uit naam onzer verdedigers, den hartelijken dank wordt toegebracht.

Van dit getal zijn reeds verzonden geworden: 40 paren Wanten naar de eerste divisie van het algemeen depot, en 100 paren naar het eerste bataillon der 5de afdeling.

Met dankgeven hebben wij ook de Slaapmutsen, waarom niet speciaal verzocht was, ontvangen; het is natuurlijk dat al wat tot verwarming strekt, als wollen Sokken, Slaapmutsen, enz. even welkom zijn en dankbaar ontvangen zullen worden.

Wij moeten intusschen de geeerde zenders opmerkzaam maken, dat men bij de afzending lette om op de pakken te stellen: *voor het Vaderland*, dat zal ongetwijfeld voldoende zijn om alle vrachtkosten voor te komen, die bereids voor de reeds ontvangen pakken, door de ondergeteekenden zijn uitbetaald geworden.

BROESE & COMP.

ADVERTENTIE N.

Gisteren werd om 7 uren, overleed alhier onze Waarde Nader, **HENDRIKUS DELHEZ**, in den ouderdom van 76 Jaar en 4 Maanden.

Strekken deze zoo tot algemeene als bijzondere kennisgeving aan vrienden en bekenden.

Bergen op Zoom, den 15 Decem. 1830, **J. G. DELHEZ**.

De affaire zal provisioneel op den ouden naam voort worden gecontinueerd.

IN NAAM DES KONINGS.

VERKOOPING.

Ter Rolle van *Gerichtelijke uitwinninge bij de Regtbank van Eersten Aanleg zitting houdende te Breda.*

Van eene **HUIZINGE** gemerkt No. 102, **TUIN** en **ERF** groot circa zeventien roeden, staande en gelegen op den Hoek onder *Zevenbergen*, Hoofdplaats van het Kanton, Arrondissement *Breda*, Provincie *Noord-Brabant*, beliggende Oost des Egodamschen weg, Zuid & West de Erve van Jan van Boon, en Noord de Weduwe Sme Vermeulen, bevoond en in gebruik bij de gearresteerde party hierna genoemd.

Gearresteerd als onroerend goed, ter rekwisitie van den Heer **ADAM KANTERS**, particulier wonende te *Terheijden*, voor welke domicilium gekozen is, ten Huize van **CASPARUS BEKKERS**, Procureur bij de Regtbank van Eersten Aanleg zitting houdende te *Breda*, wonende aldaar op de Grunckestraat Lett. B No. 86, die ook voor den rekwirant is geconstitueerd en occupeert; ten laste van **ADRIANA DE LEEUW** eerst Weduwe van **HENDRIK SNOEIJES** thans Huisvrouw van **LAURENS BUIJS** Bakker wonende op den Hoek onder *Zevenbergen*, zoo voor zich zelven, als in hare betrekking van Moeder en gecontinn-eerde Voogdesse over hare minderjarige Kinderen in eerste Huwelijk verwekt, met name: **CORNELIUS**, **JOSEPHUS**, **ANTONIA**, **GOVERT** en **HENDRIK SNOEIJES**, en ten lasten van den zelven **LAURENS BUIJS**, zoo als de genoemde **ADRIANA DE LEEUW**, in Huwelijk hebbende, als in zijne hoedanigheid van haren toegevoegden mede Voogd over de gezegde minderjarige Kinderen, bij Proces-Verbaal van arrest van den Deywaarder **JOHANNES CORNELIS VEEERMAN** Jz. van den zeventienden November achttien honderd dertig, behoorlijk geregistreerd; overgeschreven, ten Kantone van bewaring der Hypotheken te *Breda*, den eersten December in deel 3 No. 24 en ter Griffie van de Regtbank van Eersten Aanleg zitting houdende te *Breda*, den vijftienden derzelve maand December achttien honderd dertig; en van welk Proces-Verbaal van arrest kopie gelaten is, zoo aan den Heer **THEODORUS VAN AKEN**, Griffier bij het Vrederegert van het Kanton *Zevenbergen*, als aan den Heer **JOHANNES DAMEN** Burgemeester der Gemeente *Zevenbergen*.

De eerste afkondiging der memorie van lasten zal plaats hebben op Maandag den veertienden Februarij achttien honderd een en dertig, des voormiddags ten tien uren, ter rolle van Geregteijke uitwinning bij de Regtbank van Eersten Aanleg zitting houdende te *Breda*.

De Prokureur van den Executant,
BEKKERS.

De Ondergeteekende heeft de eer de Heeren Reizigers te verzoeken, dat er dagelijks van zijn Kantoor in den *Gouden Leeuw* alhier, eene Postwagen zal verbraken des namiddags ten een uur, rijdende langs *Gorcum* en *Utrecht* op *Amsterdam*.

De terugkomst dezer wagens is bepaald uit *Amsterdam* ten 5 uren des morgens, om alhier voor het sluiten der *Stads Poorten* binnen te komen.

Van hetzelfde Kantoor vertrekt mede eene Postwagen des morgens ten tien uren, rijdende langs *Dordt*, *Rotterdam* en 's *Hage* naar *Amsterdam*.

De terugkomst dezer wagens geschiedt uit *Amsterdam* des avonds kwartier voor 9 uren, om langs deszelfden weg alhier des morgens omstreeks 12 uren aan te komen.

Dagelijks, ten 2 uren des namiddags, en gevolgelijk na het aankomen van bovenstaande wagens, vertrekt eene Postwagen naar 's *Bosch*.

Van 's *Bosch* komt dezelve alhier omstreeks een uur des namiddags, en kunnen de Heeren Reizigers, nog dienzelfden dag hunne reis naar *Gorcum*, *Utrecht* en *Amsterdam* voortzetten.

J. WIJNANTS.

HOFMEESTER, van *Leiden*, heeft de eer de Liefhebbers van **PY PEE** te berigten, dat hij hier is aangekomen met een fraai assortiment van **DUITSCHE RIJPE**, en gelogeed is, voor 2 dagen, bij **VAN DER YK**, in het *Wapen van Nassau*.

Men verlangt tegen 1° Januarij 1831, binnen *Breda*, eene **GEMEUBILEERDE BOVENKAMER**, liefst op een goeden stand. Opgave hieromtrent bij de Uitgevers dezer.

Bij **F. P. STERK** te *Breda*, is van de pers gekomen: *Ode sur la defiance du General GEAUSE, dans la Citadelle d'Anvers, par J. J. P. MARCHANT* Prijs 30 Cents.

Bij **A. VAN HOOGSTRATEN** Jr. te 's *Gravenhage* wordt uitgegeven, verkrijgbaar te *Breda*, bij **BROESE & COMP.** en verder alom;

I. Iets over de dagelijksch uitkomende Boekjes van den Heere Graaf **VAN HOGENDORP**. Prijs 25 Cents.

II. Het Vlugschrift de *Vrede* van den Heere Graaf **VAN HOGENDORP** getoet en beantwoord. Prijs 30 Cents.